

Preferencje partyjne w listopadzie

20 lat Fundacji CBOS 1997–2017

Od 11 kwietnia 1997 r., od wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej, **CBOS DZIAŁA JAKO FUNDACJA.**

Dwadzieścia lat w życiu politycznym, społecznym i w życiu fundacji to dużo. Wiele się przez ten czas zdarzyło.

CBOS ZREALIZOWAŁ

836

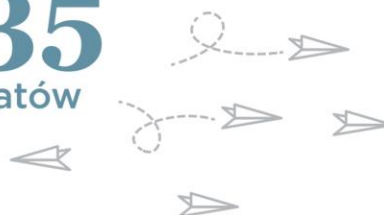
badania

REZULTATY BADAŃ STATUTOWYCH UDOSTĘPNILIŚMY
SPOŁECZEŃSTWU, MEDIOM, INSTYTUCJOM PUBLICZNYM
I ORGANOM PAŃSTWOWYM W POSTACI

3735

komunikatów

PRACOWAŁO DLA NAS

3600

ankieterów

PRZEBADALIŚMY PONAD

1 000 000

respondentów

Naszym czytelnikom, naszym respondentom i sobie życzymy kolejnych lat owocnych i inspirujących badań, upowszechniania płynącej z nich wiedzy o społeczeństwie, a także popularyzacji dorobku fundacji CBOS.

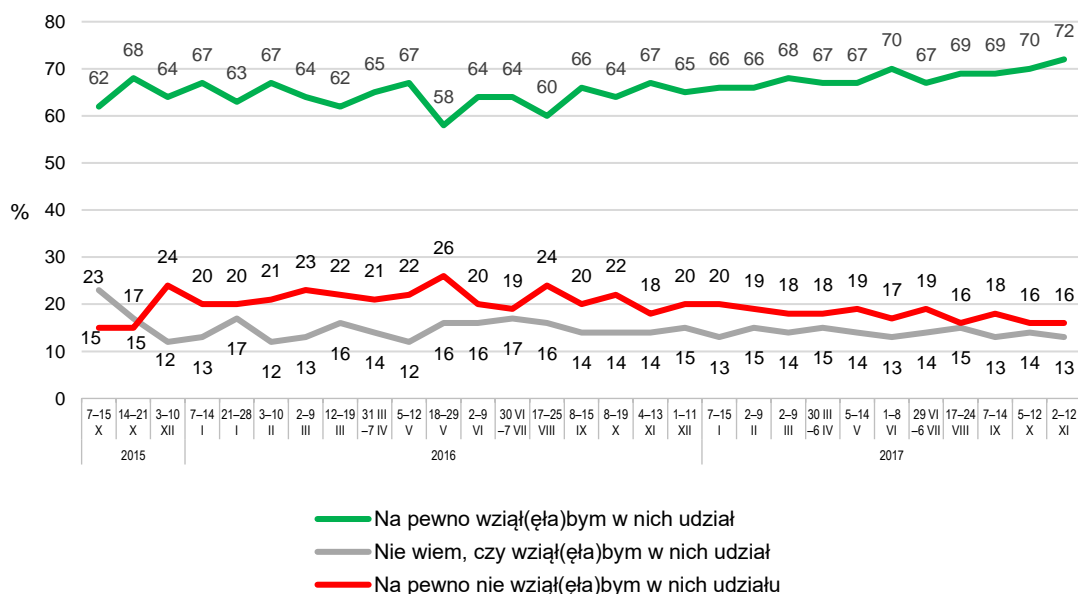
Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00–236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w pierwszej połowie listopada, udział w nich wzięłoby, według własnych deklaracji, prawie trzy czwarte dorosłych Polaków (72%)¹, o 2 punkty procentowe więcej, niż przed miesiącem. Minimalnie spadł odsetek respondentów wahających się – rozważających możliwość swego udziału w ewentualnych wyborach, ale niepewnych, czy rzeczywiście by na nie poszli (13%). Bez zmian pozostała natomiast liczba Polaków z góry wykluczających swoje uczestnictwo w głosowaniu (16%).

Frekwencja wyborcza deklarowana w tym miesiącu okazała się rekordowa, najwyższa, odkąd prowadzimy pomiar (od 1991 roku). Podobną gotowość do głosowania i wysoką frekwencję wyborczą odnotowaliśmy jedynie w październiku 2007 roku – przed wyborami parlamentarnymi wygranymi przez PO (po okresie rządów koalicji PiS-Samoobrona-LPR) – oraz w czerwcu 2010 roku przed I turą wyborów prezydenckich (po 71%).

CBOS

RYS. 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wzięł(ę)by Pan(i) w nich udział?

* W październiku 2015 roku pytanie brzmiało: „Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w wyborach do Sejmu i Senatu, które odbędą się 25 października?”

** Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (330) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 2–12 listopada 2017 roku na liczącej 1016 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

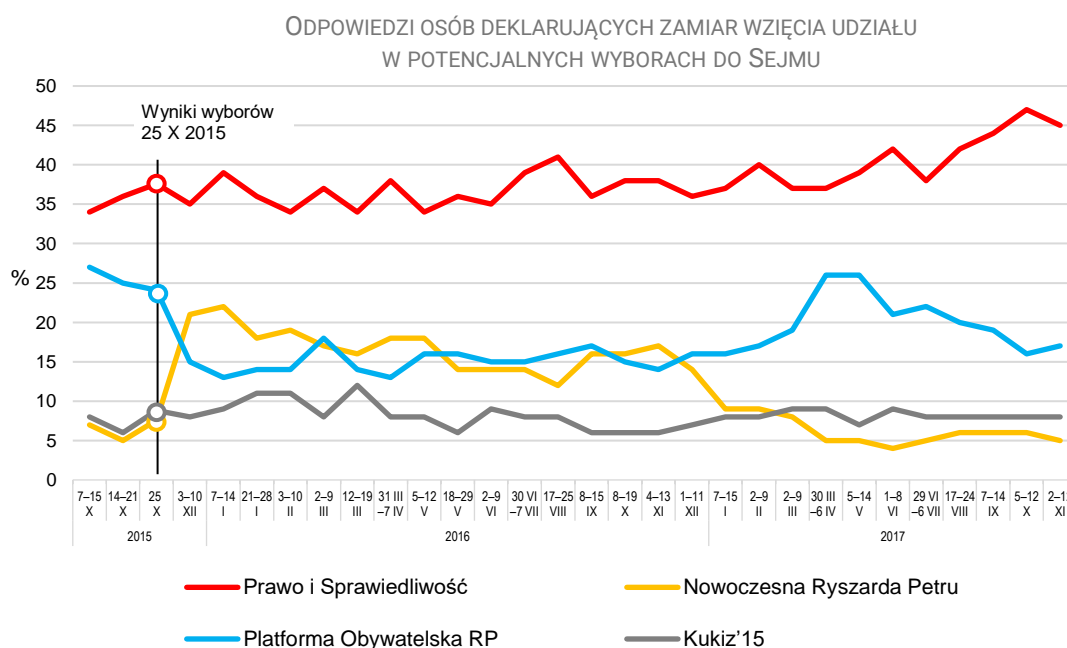
Zdecydowanym liderem rankingu popularności partii politycznych pozostaje partia rządząca. Na Prawo i Sprawiedliwość zamierza głosować 45% respondentów, którzy chcieliby wziąć udział w wyborach. W porównaniu z październikiem poparcie dla PiS obniżyło się o 2 punkty procentowe. Choć po trzech miesiącach wzrostów obserwujemy minimalny spadek liczby zwolenników rządzącej partii, trzeba pamiętać, że jest to korekta z wyjątkowo wysokiego poziomu odnotowanego w ubiegłym miesiącu. Wyniki rządzącego ugrupowania nadal pozostają bardzo dobre, PiS ma ciągle prawie trzykrotnie więcej sympatyków, niż jej najgroźniejszy konkurent.

Na drugim miejscu znalazła się Platforma Obywatelska, popierana przez 17% zadeklarowanych wyborców. W porównaniu z ubiegłym miesiącem liczba zwolenników najsilniejszej partii opozycyjnej minimalnie wzrosła.

Trzecie miejsce naszego rankingu zajmuje ruch Kukiz'15, mający wśród zadeklarowanych uczestników głosowania 8% zwolenników, dokładnie tyle, ile przed miesiącem. Kolejne miejsce przypadło Nowoczesnej, na którą chciałoby oddać swój głos 5% potencjalnych wyborców, minimalnie mniej niż w październiku.

CBOS

RYS. 2. Poparcie dla PiS, PO, Kukiz'15 i Nowoczesnej

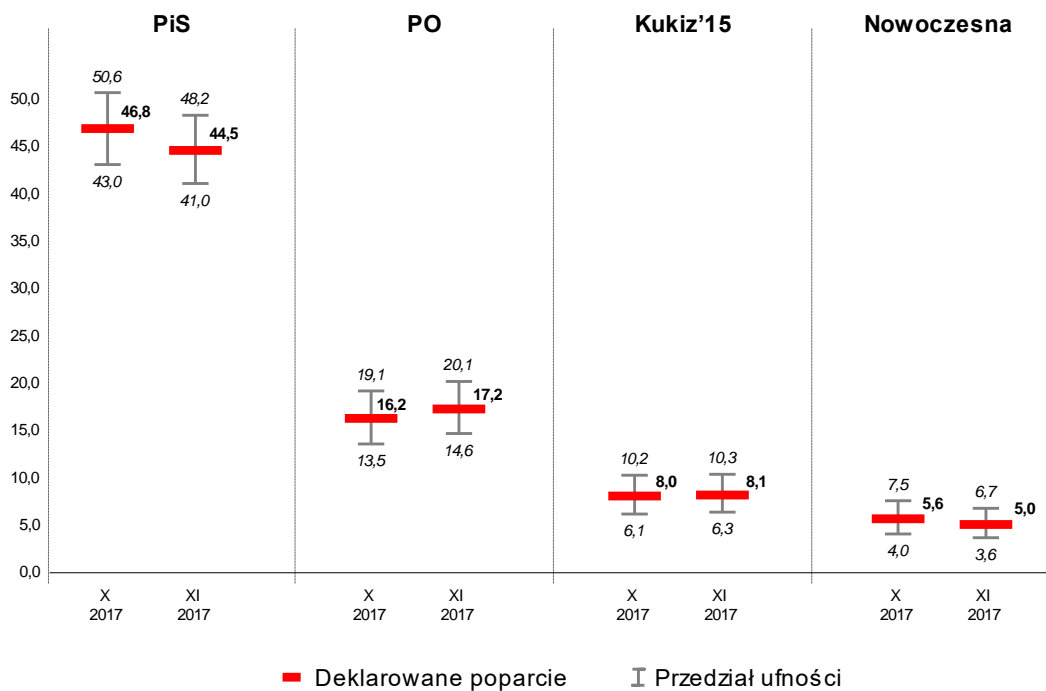
Pozostałe ugrupowania nie zdołałyby wprowadzić swoich przedstawicieli do Sejmu. „Pod kreską” w tym miesiącu ponownie znalazł się PSL mający wśród zadeklarowanych uczestników głosowania 4% zwolenników (wzrost o 1 punkt procentowy). Liczba sympatyków SLD sięgnęła 3%, o 1 punkt więcej niż w październiku. Na Partię Razem zamierza głosować 2% zadeklarowanych wyborców, swoich zwolenników ma także partia Wolność Janusza Korwina-Mikke (1%).

Wśród rekordowo licznej w tym miesiącu grupy osób chcących wziąć udział w wyborach 13% – nieznacznie więcej niż w październiku – nie wie, które ugrupowanie ewentualnie poparłoby w głosowaniu.

Odnotowane w tym miesiącu zmiany pozostają nieistotne statystycznie².

CBOS

RYS. 3. Poparcie dla PiS, PO, Kukiz'15 i Nowoczesnej (w procentach)

² Stosowanie prób losowych umożliwia wnioskowanie o populacji dorosłych Polaków oraz pozwala na określenie skali błędu statystycznego naszych oszacowań – więcej o naszej metodologii na stronie CBOS w zakładce: Badania: metody realizacji badań. Na rysunku 3 prezentujemy – z uwzględnieniem błędu statystycznego – wyniki, jakie w październiku i listopadzie br. uzyskały cztery ugrupowania mające obecnie szanse na wprowadzenie swoich przedstawicieli do Sejmu.

TABELA 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w potencjalnych wyborach														
	2015	2016			2017										
	Wyniki wyborów 25 X	8-19 X	4-13 XI	1-11 XII	7-15 I	2-9 II	2-9 III	30 III - 6 IV	5-14 V	1-8 VI	29 VI - 6 VII	17-24 VIII	7-14 IX	5-12 X	2-12 XI
	w procentach														
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	37,58	38	38	36	37	40	37	37	39	42	38	42	44	47	45
Platforma Obywatelska RP	24,09	15	14	16	16	17	19	26	26	21	22	20	19	16	17
Kukiz'15	8,81	6	6	7	8	8	9	9	7	9	8	8	8	8	8
Nowoczesna Ryszarda Petru	7,60	16	17	14	9	9	8	5	5	4	5	6	6	6	5
Polskie Stronnictwo Ludowe	5,13	4	4	3	5	3	5	4	4	3	3	4	5	3	4
Sojusz Lewicy Demokratycznej	7,55*	4	5	4	6	5	4	4	4	4	5	4	3	2	3
Partia Razem	3,62	2	1	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2
Wolność Janusza Korwin-Mikke **	4,76	3	2	3	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1
Inna partia	0,87	<1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1
Trudno powiedzieć		11	10	12	13	12	12	10	10	13	14	12	12	12	13
Odmowa odpowiedzi		<1	<1	1	1	1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1
N=	15 200 671	603	686	738	694	671	690	719	688	710	653	700	683	667	725

* Wyniki dotyczące KKW Zjednoczona Lewica SLD+TR+PPS+UP+Zieloni

** Do 8 października 2016 partia działała pod nazwą KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja, później jako Wolność (KORWiN), a od 1 kwietnia 2017 roku pod nazwą Wolność Janusza Korwin-Mikke.

Być może przygotowania do Święta Niepodległości i jego obchody sprawiły, że w listopadzie wyjątkowo wielu Polaków chciałoby skorzystać ze swych praw obywatelskich i uczestniczyć w demokratycznych wyborach. Tak wysokiej deklarowanej frekwencji wyborczej nie notowaliśmy nie tylko od czasu ostatniego głosowania, ale w ogóle, odkąd prowadzimy pomiar.

Choć w porównaniu z ubiegłym miesiącem w listopadzie rządząca partia nieznacznie straciła, to i tak poparcie dla niej pozostaje wyjątkowo duże. Różnica między liczbą sympatyków PiS a odsetkiem zwolenników jej najgroźniejszego konkurenta – PO – wynosi aż 28 punktów procentowych. Nawet gdyby cała opozycja się zjednoczyła, co jest założeniem czysto teoretycznym, łączna liczba sondażowych zwolenników takiego bloku, wynosząca 40%, byłaby niższa od liczby aktualnych wyborców PiS. Bez ruchu Kukiz'15 opozycja zebrałaby tylko niespełna jedną trzecią głosów (32%).

Kwestią otwartą pozostaje oczywiście pytanie, czy w rzeczywistych wyborach wzięłoby udział tak wielu wyborców, jak deklaruje w sondażu. Warto przypomnieć, że w wyborach parlamentarnych w 2007 roku, kiedy notowaliśmy niemal równie wysoką zapowiadaną frekwencję, faktycznie do urn wybrało się 53,9% uprawnionych do głosowania, co i tak stanowiło najwyższy odsetek po 1989 roku.

Opracował

Krzysztof Pankowski